

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ

Н. В. Мокерова, старший викладач кафедри управління земельними ресурсами, геодезії та кадастру, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

В. В. Локтіонова, здобувачка 4 курсу спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Управління земельними ресурсами є важливим елементом економічного та соціального розвитку країни. В Україні землі є важливим джерелом доходів, але існують проблеми, які не дозволяють ефективно використовувати цей потенціал [1].

Одна з головних проблем - це низький рівень регулювання ринку землі. До 2020 року продаж землі був заборонений в Україні, що призвело до незадовільної орендної плати та низької ефективності використання землі [2].

З 2020 року продаж землі дозволено, але наразі однією з найголовніших проблем, які впливають на ринок землі в Україні, є повномасштабне вторгнення та введення воєнного стану. Це призвело до того, що багато господарств, розташованих на території зон конфлікту, були знищені або заборонені для використання. Крім того, введення воєнного стану тимчасово обмежило права громадян на володіння та користування земельними ділянками, в результаті чого багато людей не можуть продати чи купити земельну ділянку або використовувати її для своїх потреб [3].

Також можна відмітити низький рівень якості управління земельними ресурсами. Велика кількість державних та приватних власників призводить до різних можливостей в інвестиціях, і як наслідок, до розвитку землекористування. Додатково, недостатній контроль та реєстрація земельних ділянок сприяє корупції та незаконному захопленню землі [4].

Щоб забезпечити ефективне управління земельними ресурсами в Україні, необхідно розвивати ефективну систему землекористування, яка буде базуватися на рівному доступі до землі та її розвитку. Важливо розвивати систему регулювання ринку землі, щоб забезпечити рівні умови

для всіх учасників ринку. Також необхідно забезпечити ефективний контроль та реєстрацію земель [1].

Одним зі способів покращення управління земельними ресурсами є розвиток громадського контролю. Громадські організації та активісти можуть взяти участь у процесі контролю за розподілом та використанням землі. Це допоможе забезпечити більш прозору та справедливу систему управління земельними ресурсами. Також важливо забезпечити ефективний розвиток інфраструктури та технологій для землекористування. Це дозволить організувати більш ефективне та стійке використання землі, що в свою чергу призведе до зростання прибутків та покращення якості життя населення.

Сталий розвиток є необхідною умовою якісного управління земельними ресурсами України. Реалізація принципів сталого розвитку забезпечить збалансованість соціального, економічного та екологічного аспектів використання земельних ресурсів. Також, в сучасних умовах ведення землекористування, необхідно забезпечити збереження біорізноманіття та збалансоване використання природних ресурсів. Це можливо досягти через визначення екологічної оцінки впливу на навколишнє середовище, а також застосуванням сталих методів сільського господарства, які дозволяють збільшувати врожайність та якість продукції, зменшуючи витрати води та використання хімічних речовин. Крім того, необхідно забезпечувати соціальну справедливість, враховуючи інтереси та потреби місцевих громад і забезпечуючи доступ до земельних ресурсів для всіх зацікавлених сторін [4].

Для ефективного управління та правильного використання землі велике значення має проведення в сільськогосподарських підприємствах детального обстеження ґрунтів, складання ґрунтових карт і науково обґрунтованих рекомендацій щодо використання землі, а також освоєння з урахуванням економічних та ґрунтово-кліматичних умов та організації їх територій. Важливе місце займають заходи, спрямовані на підвищення потенційних можливостей підприємства щодо збільшення виробництва

сільськогосподарської продукції з кожного гектара угідь. Такі можливості дуже залежать від рівня інтенсивності використання земельних ресурсів.

Отже, перспективи управління земельними ресурсами в Україні досить оптимістичні. Розширення прав на продаж землі та запровадження електронної реєстрації земельних ділянок створюють нові можливості для розвитку сільського господарства та забезпечення стійкого розвитку регіонів. Однак, для досягнення успіху необхідно забезпечити ефективну систему управління земельними ресурсами, яка буде базуватися на прозорості, рівності та розвитку.

Література.

1. Управління земельними ресурсами : конспект лекцій (для магістрів спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій) / І. С. Глушенкова, Т. В. Анопрієнко, І. В. Кошкалда, О. М. Трегуб; Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 85 с.
2. Земельна реформа. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/ekonomichne-zrostannya/zemelna-reforma> (дата звернення: 02.05.2023).
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану : Закон України від 12.05.2022 р. № 2247-IX. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2247-20#Text> (дата звернення: 03.05.2023).
4. Механізми управління земельними відносинами в контексті забезпечення сталого розвитку / Ш. І. Ібатулін, О. В. Степенко, О. В. Сакаль [та ін.]. – К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012. – 52 с.